

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTEKIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno Din 10.—, v tuzemstvu mesečno Din 15.—, — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5. poštni predal 22. telefon 2326. Čekovni račun št 14335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaja vsaka beseda Din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstva in nameščencem, vsaka beseda Din 0.50.

Štev. 128 • Maribor, sobota, dne 10. decembra 1938 • Leto XIII

K 20 letnici smrti Ivana Cankarja

ninjen v našem narodu, zlasti med delavstvom; ne tako kakor - North Sea.

ga, ker v tistih mi pa ga nosimo
v srcih, kjer čuvamo in gojimo njegov
spomin, da nam vstane nekoč v novi
zari.

Govor predsednika vlade na shodu v Ljubliani

Avala poroča:

Manifestacijskega zborovanja JRZ v Ljubljani so se udeležili tudi predsednik vlade dr. Stojadinović, notranji minister dr. Anton Korošec, finančni minister dr. Dušan Letica in minister brez listnice dr. Miha Krek. — Kakor je bilo sporočeno, je bilo veliko manifestacijsko zborovanje JRZ v Ljubljani napovedano za dopolne ob devetih v prostorni dvorani hotela Union. Ko se je navdušenje poleglo, je spregovoril notranji minister dr. Anton Korošec, ki je med drugim dejal: Kot predsednik banovinsk. odbora JRZ otvirjam današnje zborovanje ob navzočnosti predsednika vlade dr. Stojadinovića, finančnega ministra dr. Letice, ministra dr. Kreka, bana dr. Marka Natlačenca ter vseh vas, in prosim predsednika občine, da vodi to zborovanje. Besede dr. Antona Korošca so nazočji sprejeli z dolgotrajnimi vzkliki. Zatem je spregovoril ljubljanski župan dr. Juro Adlešič: Iskreno vas pozdravlja naš delavec, ki ste mu uredili mezde in zavarovali njegovo starost in onemoglost pred skrbjo in pomankanjem. Odprli ste zatvornice milijardam, da so se razile na vse strani države.

dam, da so se razne na vse strani države. Ko je predsednik vlade in predsednik JRZ dr. Milan Stojadinović povzel besedo, so se navdušene manifestacije spet ponovile. Nato je imel dr. Stojadinović govor, ki so ga prebivalci z navdušenim vzklikanjem in odobravanjem prekinjali: Dragi bratje in prijatelji! Ista misel nas je zbala danes na ta prekrasni tabor v Ljubljani. Slovenija je bila zmerom, kadar je šlo za narodne koristi vsa zbrana. Slovenija je dika in steber naše države. Oporoko Janeza Kreka je izpolnil naš veliki voditelj in moj dragi prijatelj ter sodelavec v delu za zgraditev Jugoslavije dr. Anton Korošec (predsednik vlade dr. Stojadinović in dr. Korošec sta se obela).

Dragi bratje Slovenci! Spomini na te dni naše velike preteklosti, pa obračajo naše misli na dolžnosti, ki nam jih narekuje ostvaritev velikega dela. — Mi smo svoj program pokazali z delom. — Mi hočemo zgraditi to močno in napredno Jugoslavijo, za katero so se žrtvovali najboljši sinovi našega naroda. Kakšen je program naših nasprotnikov? V tej stvari mi je odgovor težak, kajti naši nasprotniki (dol z njimi) ali sploh nimajo nobenega programa, ali pa imajo tako pisanega in raznovrstnega (odobravanje in vzkliki Dol z njimi!), da je močete govoriti samo o nekoliko raznih programih, o federalističnih, o demokratskih, o socialističnih in o komunističnih. Mi imamo v svojem programu najširše samouprave kot osnovo za ureditev našega notranjega življenja in javne uprave. (Burno vplikanje živél dr. Stojadinović!) — Ponosni smo na to, da je kulturni razvoj in napredek v lepi Sloveniji zabeležil v času naše vlade zgodovinske uspehe. Poglejte, bile so volitve 1. 1935. G. Maček in Hrvatje so se silno pritoževali nad terorjem oblasti in policije. Mi v vladi pa smo sklenili, da morajo biti volitve povsod, pa seveda tudi v hrvaških krajih popolnoma svobodne, da vsakdo lahko glasuje kakor pač more po svoji najboljši vesti. Zato bodo te volitve ostali v naši politični zgodovini sigurno označene kot najbolj svobodne. Toda žalobno ne povsod. Mi smo hoteli v hrvaških krajih dr. Mačka in njegove prijatelje osvoboditi pritiska oblasti kakor je bil leta 1935. Toda dr. Maček (dol z njim!) izkorišča to svobodo, da terorizira s svoje strani tudi svoje ovrstane v svoje nasprotnike. (Dol, sramota!) Požigajo se hiše, pobijajo se okna, rujejo se vinogradi! (Sramota!) Sedaj je Maček poslal tudi poseben apel hrvaškim uradnikom, naj glasujejo zanj.

Mi vemo zelo dobro, da državni uradniki in uslužbenci niso zadostno plačani, mi vemo prav dobro, da jim je treba povečati plače, njim pa tudi nekaterim starim upokojencem. Mi se na tem poprišču trudimo in se bomo trudili še vnaprej, kolikor bomo mogli. Nekaterim uradnikom zato ni bila podeljena stalnost, da bi iz te stalnosti naredili zase trdnjavo, iz katere bi streljali v vlado in državo. Dr. Maček propoveduje vrnitev na leto 1918., toda jaz vprašujem Mačka: Kaj je morda v času blažene avstro-ogrske monarhije padlo v glavo šamo nemu upravnemu uradniku ali tudi samo nemu sodniku, da na volitvah ne bi glasoval za vladne kandidate?

Konec govora dr. Milana Stojadinovića so zborovalci pozdravili z burnimi vzkliki: Živel voditelj!

Italijansko-francoski spor

Protifrancoske demonstracije v Italiji.

V Rimu, Milanu in Turinu ter drugih večjih italijanskih mestih se nadaljujejo demonstracije proti Franciji, katerih se udeležujejo poleg organiziranih fašistov tudi dijaki. Demonstranti razbijajo okna po trgovinah, kjer se nahajajo francoski reklamni lepaki, v Rimu pa so skušali prodreti tudi pred palačo, kjer je nastanjen francoski veleposlanik, kar so pa zabranili karabinjeri. Te demonstracije naj bi dokazale, da zahteva ves

italijanski narod, da Francija odstopi
Tunis in Korziko Italiji.

V Rimu so se demonstranti podali od francoskega konzulata pred nemški konzulat, kjer so manifestirali za Nemčijo in vzklikali narodnemu socializmu.

Kakor pravijo poročila, se za nedeljo pripravljajo nove velike demonstracije v Italiji, pri katerih bo sodeloval ves aparat fašistične stranke.

Koloniј ne damo

Izjava angleškega predsednika vlade Chamberlaina.

V soboto je imela angleška spodnja zbornica sejo. Razprava se je vršila o predlogu poslanca delavske stranke Noele Bacherja glede kolonij.

Angleška vlada pravi v svojem predlogu, da ne more v nobenem primeru dopustiti kakršne koli teritorialne iz-

premembe v območju svojih kolonij
brez pristanka kolonialnih dominionov.

Konzervativci, ki so zagovarjali to stališče, so trdili, da je vladno prizadevanje za napredek kolonialnega prebivalstva in izpremembe tudi z ozirom na varnost imperija niso mogoče.

Kriza belgijske vlade

Zadnjič smo poročali, da je belgijska socialistična stranka sklenila, da morajo socialisti izstopiti iz vlade, ker je vlada priznala Francovo vlado v Burgosu.

Parlament je v petek zvečer razpravljaj o tem vprašanju in je končno izglasoval zaupnico Spaakovi vladi s 111 glasovi proti 49. Vlada ni dobila socialistične podpore in je zaradi tega nastal za vlado kritičen položaj, ki bo zahteval razpis novih parlamentarnih volitev.

Vojaštvo v Tunis

Radi zadnjih nemirov je poslala francoska vlada več oddelkov mobilne armade v Tunis, kjer se ponavljajo demonstracije tamošnjih Italijanov. Francoska vlada je bila primorana aretirati celo nekaj višjih uradnikov italijanskega konzulata, katere so zasačili pri hujšanju demonstrantov.

Zbližanje med Francijo in Nemčijo

Nemški zunanji minister Ribbentrop je izkoristil svoj poset v Parizu ter je imel ob tej priliki več razgovorov s francoskimi državniki. Uradno poročilo o teh razgovorih še ni bilo objavljeno, domneva pa se, da je Ribbentrop razgovarjal tudi o vprašanju likvidacije španske državljanske vojne, kakor tudi eventualne konference štirih velesil, ki bi se lahko vršila v Rimu ob priliki Chamberlainovega obiska.

Tajni sestanek

Hitler-Mussolini

Francoski listi poročajo, da se bo vršil v najbližjem času med Hitlerjem in Mussolinijem tajni sestanek na Dunaju, kjer se bosta pogovorila o končnih ciljih bližnje medsebojne politike.

Anglija protiv japonskemu imperializmu

Ko je Japonska pričela napadati Kitajsko, se je Anglija, čeprav je bilo od vsega početka jasno, da gre za japonske osvajaalne namene, postavila na nevtravno stališče. Sedaj so Japonci pričeli ogrožati tudi angleške gospodarske interese na Kitajskem, zato so v Londonu postali nejevoljni. Te dni so v lordski zbornici razpravljali o položaju na Dalnjem vzhodu in celo narahlo posvarili Japonce in namignili, da bo angleška vlada eventuelno pomagala Kitajski, zlasti s krediti, če v Tokiu ne bodo postali bolj uvidevni.

Ribbentrop odpotoval iz Pariza

Včeraj je nemški zunanji minister Ribbentrop s posebnim vlakom odpotoval iz Pariza. Prej sta še imela s francoskim zunanjim ministrom Bonnetom enourni politični razgovor. Bonnet je nato izjavil novinarjem, da si francoski narod želi dobrih odnosajev z Nemčijo. a ravno tako čimprejšnji konec španske vojske.

Francoska vlada za odpuščene delavce

Delovno ministrstvo je razposlalo vsem podjetjem okrožnico s pozivom, da sprejmejo zopet na delo one delavce, ki so bili odpuščeni radi stavke.

Naši okrajni kandidati v Sloveniji

Nosilec kandidatne liste opozicije v vsej državi je DR. VLADIMIR MAČEK.

Mariborsko volilno okrožje:

Srez Laško: Petejan Josip, uradnik OUZD v Mariboru; namestnik Filip Murn, rudar iz Trbovelj.

Srez Maribor desni breg: Petejan Josip, uradnik OUZD v Mariboru; namestnik Magdič Drago, posestnik iz Ruš.

Srez Maribor levi breg: 1. dr. Avgust Reisman, odvetnik v Mariboru; 2. dr. Miloš Vauhnik, odvetnik v Mariboru (JNS); namestnika: 1. Andrej Bahun, železničar v pok., 2. Breznik Franc, posestnik in gostilničar pri Sv. Ani v Sl. Goricah (JNS).

Srez dravograjski: Eržen Viktor, novinar iz Maribora; namestnik Rošar Rudolf, rudar (JNS).

Ljubljansko volilno okrožje:

Srez litijski: Arh Jurij, rudar v Zagorju ob Savi; namest. g. Klavs Štefan, posestnik iz Gabrovca pri Stični.

Srez Ljubljana okolica: 1. Jurij Stanek, referent Delavske zbornice v Ljubljani; 2. Milan Mravlje, geometer v Ljubljani (JNS); namestnika: Kržič Franc, zidar v Borovnici, Pavčič Pavel, tesarški mojster in posestnik v Ljubljani (JNS).

Ljubljana mesto: 1. dr. Albert Kramer, senator (JNS), 2. dr. Celestin Jelenec, odvetnik v Ljubljani; namestnika: 1. inž. Jože Rus, privatni uradnik v Ljubljani (JNS), 2. Ivan Mlinar, uradnik OUZD v Ljubljani.

Kot namestniki kandidirajo:

Mariborsko volilno okrožje:

Srez celjski: Prekoršek Ivan, biv. nar. poslanec (JNS); namestnik Jakob Jeram, cinkarniški delavec.

Srez slovenjgraški: Albert Puncer, trafikant v Slovenjgradcu (JNS); namestnik Franc Kranjc, posestnik pri Št. Ilju, obč. Mislinje.

Ljubljansko volilno okrožje:

Srez kranjski: Tomaž Križnar, posestnik z Okroglega pri Kranju (JNS); na-

mestnik Bajd Karel, delavec, Primskovo pri Kranju.

Srez radovljški: Pavel Olip, posestnik in župan v Lescah (JNS); namestnik Ivan Čelesnik, tov. delavec na Jesenih.

V okrajih, ozir. srezih, kjer ni socialističnih kandidatov, naj v smislu dogovora med socialisti in JNS, somišljeniki volijo listo dr. Vlad. Mačka in sreske kandidate, ki jih je postavila JNS.

Glasujte jutri pravilno!

Pred volilno komisijo na volišču poveste najprej svoje ime in druge podatke, če je potrebno. Dobro je, če imate kakšno legitimacijo s seboj.

Nato poveste: Glasujem za državno kandidatno listo dr. Vladimira Mačka ter navedete obenem ime sreskega kandi-

data (Ljubljana, Ljubljana okolica in Maribor levi breg oba, ker sta tam po dva kandidata).

Na tak način se glasovanje izvrši v redu, na kar je treba paziti, da ne bodo nepopolna glasovanja razveljavljena.

Vsako gibanje je boljše kakor mrtvilo

Avgust Bebel je rekel, da je vsako gibanje boljše kakor mrtvilo. Dalje je rekel, da se taktika izpremeni lahko vsak dan 24-krat, če ima dober namen. In rekel je celo, da je boljše tudi slaba taktika, ker povzroča gibanje in napredek, kakor mrtvilo in spanje, ki ohromi kakor vsako živo bitje, tako tudi duhovno silo človeškega razvoja.

Bebel je hotel s tem povedati, da je delavsko gibanje nujnost, ker se iz gibanja, ki ima lahko sicer svoje težkoče in neprilike, vendarle razvije in izlušči zdravo jedro napredka in v našem gibanju zdravo jedro socialistične ideologije in socializma.

Temu načelu velja naš boj. Imeti hočemo gibanje in imeti svobodo, da se bo naše gibanje razvijalo in v svojem razvoju izvajalo svoje zahteve.

To je naša pravica in zanjo se predvsem borimo.

krat, pofovci, ki še niso dobili prave oblike, ker jih je nesreča doletela v razvoju, kakor male žabice. Pohorci tudi ni več.

Končujem s temile besedami: Prosim vas z vsemi svojimi kandidati, ki delamo godbo, prosim vas za zaupanje 11. decembra.

krat prvič slišal sovražne psovke o »Čičih«, kakor so mariborski Nemci označevali primorske begunce. Žal se je to vsled vpliva prejšnjih mogotcev Maribora preneslo deloma tudi med naše domačine, posebno po prevratu, ko je prišel nov dotok beguncev iz Primorja. Mnogo so bili temu krivi po prevratu tudi oni, ki so skušali preseliti v naše kraje južne nasilne politične metode. Odkar je to ponehalo, tudi ni več slišati zmerjanja s »Čiči«. Narod se je sporazumel sam med seboj, ko so prenehali z zastrupljanjem tuji elementi.

Težja je bila usoda daljnjih transportov beguncev iz Primorja, katere so peljali preko naše meje in jih namestili v taboriščih Vagni pri Lipnici. Tam je bila deloma tudi prehodna postaja za nekatere naše politične internirance. Dobivali smo žalostna poročila o pomanjkanju, stradanju, nesnažnosti in prezebovanju v tistih barakah.

Danes imamo raztresene primorske begunce po celi severni meji in moremo le obžalovati, da niso v času tiste dobre konjunktore italijanske lire kupili še več nemških posestev ob meji. Žilavo in smotreno gospodarstvo

Doma in po svetu

Pri državnoborskih volitvah, ki se bodo vršile v nedeljo, dne 11. t. m. kandidira 2001 kandidat. Na listi dr. Mačka kandidira 1013 kandidatov, na listi predsednika vlade dr. Stojadinoviča 745, na Litotičevi listi pa 242.

Nj. V. knez namestnik Pavle se nahaja v Parizu in je sprejel v avdijenco francosk. zunanega ministra Bonneta, s katerim se je dalje časa razgovarjal o političnih vprašanjih in mednarodnem položaju.

Otvoritev nove pivovarne v Laškem. Minulo sredo so na slovesen način otvorili novo pivovarno v Laškem, ki so jo gradili več let. Tovarna je last delniške družbe »Pivovarna gostilna« in je moderno opremljena.

Nov pravilnik o delu v elektrotehničnih in usnjarskih podjetjih pripravlja ministrstvo trgovine. Osnutek tozadavnega pravilnika je že dogotovljen.

Dva in pol milijona dinarjev državnega posojila bo dobilo zagrebško gledališče. Posojilo bo gledališka uprava porabila za kritje dolgov in nujna popravila.

Radi slinavke in parkljevke so utrpeli naši kmetje občutno škodo. Zlasti so prizadeti obmejni živinorejci, ker ne smejo voditi živine čez mejo, v ostale kraje Slovenije in na jugu države pa tudi niso mogli prodati svoje živine, ker je ves čas razsajala živinska kužna bolezen.

Samomor 38-letne poštarice. V Rogaševcih v Prekmurju je izvršila samomor 38-letna Avrelja Šafarič. S škarijami si je prerežala žile na rokah, nato pa zanelila ogenj v poštnem uradu. Sosedje, ki so prihiteli gasiti so nesrečnico še sicer živo rešili, vendar je na prevozu v bolnico podlegla zadobljenim poškodbam. Vzrok samomora je živčna bolezen.

Zasedanje generalštabov balkanske zveze je bilo po uradnih poročilih končano in je bila v vseh vprašanih dosežena popolna soglasnost.

Rumunska koruza v Podkarpatsko Rusijo. V Podkarpatski Rusiji imajo še vedno velike težave z dobavljanjem živil, ker je pokrajina gorata, vsled tega navezana na uvoz živil, a je s spremembo mej izgubila vsa prometna sredstva. Pokrajino sedaj oskrbuje z žitom Rumunija, ki je pravkar zopet dobavila 12 vagonov kornuza, katero pa so morali prepeljati preko Poljske. Vlada z vso naglico vzpostavlja cestne zveze s pomočjo vojaštva.

Radi politike zaprta kavarna. V Bukarešti je vlada zaprla največjo kavarno »Corso« iz političnih razlogov. V tej kavarni so se namreč stalno shajale številne osebnosti na politične razgovore.

Bivši rumunski ministrski predsednik Tatarescu bo imenovan za rumunskega poslanika v Parizu.

V Rumuniji ni nemirov. Rumunska poročila pravijo, da v državi ni nemirov in da je vlada popolnoma gospodar položaja. Likvidacija »Železne garde« se postopnjema vrši in bo ta pokret v kratkem popolnoma likvidiran. Po poročilu Havasa pa se nemiri še nadaljujejo.

Nemčija je spustila v četrtek v pristanišču Kielu na Severnem morju svoj prvi parnik v morje, ki bo nosilec avionov. Slavnosti sta se udeležila tudi Hitler in maršal Göring, ki je v svojem govoru izjavil, da se mora Nemčija tudi na morju oboroževati, kar bo Nemčija tudi na morju oboroževati. Ladija bo nosila ime »Grof Zeppelin«.

Primorcev vsekakor tudi vzgojno dobro vpliva na mejo.

V dneh, ko so prihajali k nam primorski begunci med vojno, so avstrijski časopisi prinašali najostudnejše psovke o drugih slovanskih emigrantih, jugoslovanskih in čeških, ki so zapustili Avstrijo, da bi v inozemstvu s propagando pripravljali osvobodjenje slovanskih narodov iz avstro-ogrskega zatiranja. Slovenski listi so morali prinašati tisto uradno psovovanje ravnotako, kakor zlagana poročila o zmagah. Mlajši pa smo že vedeli, kaj delajo naši emigranti v inozemstvu, dobivali smo vesti iz Prage in včasih tudi kak inozemski časopis v roke. Tudi generalštabna poročila o »izboljšanju« strateških položajev smo že znali čitati in jim nismo ničesar verjeli. Večkrat sem si mislil, če bomo le vedeli vsikdar ceniti gostoljubje, ki so ga bili deležni naši emigranti v tujini! Kadar prihajajo begunci, domačini vedno radi pozabljajo: kaj — če bi nje zadela takšna usoda in našli na begu same neprijazne, brezsrčne ljudi, ki bi pred njimi zapirali vrata?

(Dalje prihodnjik.)

Kaj je Židom v Nemčiji prepovedano. V Berlinu je izdana naredba, s katero se Židom prepoveduje pristop na razna mesta v Berlinu. Med drugim jim je prepovedano hoditi v gledališča, biografe, koncertne dvorane, muzeje, Deutschlandhalle, športno palačo na Reichsportfeld, vsa javna in zasebna kopališča, na Wilhelmstrasse od Leipzigerstrasse do ulice Unter den Linden.

Preganjanje Židovskih otrok. Včeraj je iz Dunaja 3000 židovskih otrok starosti do 16let. Tisoč jih je bežalo v Anglijo, dva tisoč pa na Nizozemsko.

Nemčija bo pritisnila na Poljsko in Madžarsko. Nemški zunanji minister Ribbentrop je pri posvetovanjih v Parizu obljubil, da bo Nemčija vplivala na Poljsko in Madžarsko, da tudi one priznajo in garantirajo nedotakljivost novih češkoslovaških mej.

Millijonarji v mali zvici. Švica ima 1244 milijonarjev, ki imajo skupaj 2,5 milijarde frankov. V naši veljavi znaša to imetje lepih 25 do 26 milijard dinarjev.

Mussolini svari Francijo pred njeno nepustljivostjo glede italijanskih revizijskih zahtev. München mora biti baje izhodišče za nove sporazume glede sporazumne revizije meja. V Parizu pa so študenti demonstrirali po ulicah s tem, da naj zahteva Francija kot odgovor na italijanske zahteve — »Benetke in Vezuvi«.

Vojvoda Windsorski, bivši angleški kralj, se vrne v Anglijo, ker se je spravil s svojo družino. Določen je za visokega uradnika v kolonijah.

Angleški prosvetni minister. Nemški časopisi ogorčeno napadajo angleškega prosvetnega ministra, ki se je v razgovoru z novinarji izrekel proti nemškemu preganjanju židov.

Bivši angleški zunanji minister Eden bo bal v kratkem postati minister za kolonije. Chamberlainova vlada se bo preosnovala, s čimur nameravajo konzervativci pomiriti svoje nezadovoljstvo.

Angleška armada ima le 200.000 izvežbanih vojakov na razpolago. Kljub temu ne bodo v Angliji uvedli splošne vojaške dolžnosti, ker bi se to lahko smatralo za izzivanje sosedov.

Angleški vojni minister je izjavil, da je v Evropi nemogoča nova vojska, ker prav nobena država ne more druge države prehiteti v oboroževanju.

Angleški prostovoljci še odhajajo. Iz republikanske Španije je odšlo v domovino nadaljnjih 1300 angleških dobrovoljcev, ki so se bojevali v mednarodni brigadi.

Roosevelt se zanima za Evropo. Ameriški prezident Roosevelt je imel daljše posvetovanje s svojimi poslaniki v glavnih evropskih mestih. Tudi bivši angleški zunanji minister Eden bo te dni obiskal Roosevelta.

Nemško kolonialno vprašanje

Rešeno mora biti v šestih mesecih

Londonski listi poročajo, da zbere Nemčija v južni Italiji in severni Afriki 100.000 mož izredne vojske, da izšli od Francije priznanje generala Franca kot vojskujočo stranko. Po tem priznanju naj bi se izvedla blokada republikanske Španije.

S tem pridobi os Rim-Berlin na vplivu ob Sredozemskem morju, na kar bo skušala tudi Italija izvajati svoje najnovejše zahteve, kjer bodo igrale Korzika, Nica, Tunis in Baleari važnejšo vlogo.

Španski predsednik Negrin

je sprejel zastopnike ljudske in katolijske fronte ter jim dal obširno poročilo o situaciji v državi, gospodarsko, politično in vojaško.

Španski prostovoljci v Londonu.

V London se je vrnilo zopet 300 prostovoljcev, ki so se bojevali v republikanski Španiji v mednarodni brigadi.

NEKAJ KRATKOČASNIH

Mali Jurček vprašuje:

Kako postane nemogoče?

Je direkcija direktorjeva žena?

Kadar bo vojska, se bo vojskovala tudi sedma velesila?

V gostilni:

Želite kosilo po 9 dinarjev, ali za 7 dinarjev. Dajte mi prosim, kosilo po 9 dinarjev, račun pa za 7 dinarjev.

Dr. Avg. Reisman:

Iz življenja med vojno

9.

Begunci

V letih 1915. in 1916. sem imel prvič priliko opazovati trpko usodo beguncev, ki so prihajali v Maribor poleg ranjencev z bojnih front. Kot prvi so pribežali po izbruhu vojne med Italijo in Avstrijo naši primorski rojaki iz Trsta in okolice. Vsaj v Maribor pa so prišli samo reveži, največ žensk, ki so se naselile v predmestjih, zlasti v Krčevini. Ko je pritisnila zima, je bila njihova usoda hujša. Bilo jim je videti, da niso vajene naše zime in zato tudi niso imele zimskih oblek. Mariborčani pa so opažali s simpatijami, kako so se znala ta revna in priprosta dekleta z juga s skromnimi sredstvi okusno oblačiti, mnogo prikupljeje, kakor meščanke iz mesta v svojih dragocenih oblekah.

Begunke so se pa tudi v tedanjem ponemčenem Mariboru kmalu znašle in si pomagale lajšati usodo z delom, večinoma s šivanjem. Nadležni niso bili ti prvi begunci nikomur, vendar sem ta-

Iz naših krajev

TRBOVLJE

Volilni shodi, ki so se vršili na Doberni, Kleku, Lokah, Dosetju, Tereziji in Delavskem domu v Trbovljah, so bili zelo zanimivi. Poročali so: kandidat s. Petejan in neamestnik s. Murn Filip in župan s. Klenovšek. Pliberšek in drugi govorniki.

KRANJ

Oblastveno prepovedan je bil javen volilni shod združene opozicije v Trzinu, najavljene za praznik 8. t. m. ob 10. uri v hotelu Lončar. Isto sta bila prepovedana dva sestanka, od katerih je bil eden prijavljen v Šenčurju v gostilni Gaperlin za sredo 7. t. m., eden pa v Kranju v gostilni Kmetič za petek 9. t. m.

Sestanki, ki so se vršili na praznik 8. t. m.: v Križi v gostilni Sostič, v Predvorju v gostilni Križnik, na Trsteniku v gostilni Lombard, v Gorici v gostilni Oman, v Strazišču, ki se je vršil v torek 6. t. m. Tudi sestanki na Bregu, ki se je vršil v sredo 7. t. m. Na sestankih je govoril sreski kandidat Križnar in drugi.

Oblastveno prepovedano je bilo predavanje g. dr. L. Čermelja o temi: Bilanca našega naroda za mejami, ki bi se moralo vršiti na Ljudski univerzi v sredo 7. t. m.

Sreska volilna pisarna kandidata Križnarja posluje na dan volitev 11. decembra v Narodnem domu (Kocbekova soba) in sicer od 6. do 24. ure. — Isto tako posluje tudi občinska volilna pisarna v Nar. domu (soba skozi kuhinjo restavracije).

MAJŠPERK

Kaj vse si upajo nek delavec je po svojem zastopniku opominjal znano majšpersko tvrdko »Vunatex« radi plačila razlike na mezdi, ker mu je tvrdka namesto po din 3, koliko bi morala po kolektivni pogodbi, plačevala na uro samo po din 1,25, torej še več kot dvakrat manj kot znaša minimalna mezdica po uredbi o minimalnih mezdah, ki znaša, kot je znano, na uro v tekstilni industriji din 2,75. Tvrdka »Vunatex« pa je na vse načine hotela pridobiti delavca, da bi svojo terjatev znižal in se zadovoljil s kakšnim manjšim zneskom, dasiravno je zahteval le to, kar mu po zakonu pripada. Šla je ta tvrdka celo tako daleč, da je v stvari pisala sedanjemu delodajalcu prizadetega, ki naj bi na svojega uslužbenca pritisnil, da bi sklenil poravnavo, kot jo je želela tvrdka »Vunatex«. Vendar je mariborska tvrdka bila toliko uvidelna, da si ni hotela mazati rok ter izvajati represalij proti svojemu delavcu, zato, ker se ta ni hotel za malenkostni znesek poravnati s tvrdko »Vunatex«.

RIBNICA NA POHORJU

Konec cestnih del. V torek so telefonično ustavili cestna dela na cesti proti Huhredu. — Pri Lenarčiču dela 40 delavcev. Pri Resu so vsi delavci — preko 100 — v odpovedi.

ZABUKOVCA

Kaj pa nadebudni sinko-paznik? Naši delavci bi radi opozorili znanega gospoda pri rudniku, ki se s praznimi besedami in volim bobnenjem ob vsaki priliki tepe za socialno pravico delavstva, da bi kar začel pri svojem nadebudnem sinko-pazniku. Ta je namreč pravi mojster v izkoriščanju delavstva, samo da bi se prikupil navzgor. Radi tega prilizovanja niti noče zapisovati nadurnega dela, posebno ne 50% poviška, ampak tolaži delavce, da se baje to ne izplača in tudi tolikšna natančnost v službi baje ni koristna, seveda tam, kjer bi romagala delavcu.

TRZIC

Okrog nesreče šoferja A. Švajgerja se suče vse dneve zanimanje trziškega delavstva. Delavci so pričakovali, da se bo službodajalec, podjetje Jožefa Kovača v Trzinu, izkazalo socialno, ko je prišla telefonska vest iz Vranjskega, da se je tam njihov šofer Anton Švajger smrtno ponesrečil. Toda v splošno presenečenje temu ni bilo tako. Delodajalka je poslala komaj s tovornim avtomobilom po ženo pokojnega, čeprav bi lahko dala na razpolago ob tako težkem udarcu nesrečni vdovi osebni voz. Običajno se delodajalci ob takih nesrečah udeležijo vsaj pogreba pokojnega, delavstvo pa je med pogrebi zamažilo tako tudi delodajalca ali njegove soproge. Vdova je bila puščena brez vsakih sredstev, čeprav je moral pokojni tako težko služiti podjetju, da je mogel v celem mesecu priti komaj dvakrat domov k svoji rodinici. Plača pa je bila taka, da ne dosega niti minimalne mezde. Pokojni je bil dan na dan v službi, brez nedeljskega počitka in je imel za to pri tovornem avtu komaj din 400 mesečne plače, a za nadure samo pavšal 300 din. Delavstvo vprašuje inspekcijo dela, ali je to dopustno in javnost, če je kaj takega sploh še mogoče v času moderne socialne zaščite. Videti je tukaj zopet pogubno posledico nezavednosti šoferjev, ki se ne zdramijo, da bi se morali pred organizirani v neodvisni in svobodni strokovni organizaciji. Posebno pri bošatih podjetjih kot je služil ponesrečen Švajger, bi se morali predpisati o delovnem času ter o plačevanju mezde najstrožje izvajati. Vdova ponesrečenega je prosila po neizplačani, da bi ji tvrdka prepeljala pohištvo v Črnomelj k njenim staršem in še to so ji baje odbili, češ, da nimajo tja voženi.

MARIBOR

KAKO BOMO VOLILI?

Na volišču mora vsak volilec imenovati nosilca liste in okrajnega kandidata, kjer kandidirata dva okrajna kandidata, pa je treba poleg nosilca liste imenovati oba kandidata.

Izmišljena vest. Po mestu raznašajo neki mladiči vest, da je s. dr. Avg. Reisman odložil kandidaturo, kar je seveda popolnoma izmišljeno.

Privatni posredovalec služb. Odkar je nastopila gospodarska kriza, ki je povzročila, da je z dneva v dan bolj naraščala brezposelnost, so se pojavili v raznih krajih privatni »posredovalci služb«, ki so čisto na grd način izrabljali svoje uboge žrtve. Tudi v našem mestu že dalje časa deluje v tem pravcu nek gospod, ki obljublja, da bo preskrbel temu ali onemu službo, seveda mu mora prizadeti povrniti stroške za posredovanje, ki so v nekem slučaju znašali nad 200 din. Ta posredovalec služb pa ni morda kak revež, saj grede njegovi mesečni dohodki v tisočnike. Prav rad posreduje službe tudi mladim gospodičinam, ki se trudijo dobiti zaposlitev v pisarnah in uradih seveda pod gotovimi pogoji! Čeprav je mož že precej prileten, saj pestuje še svoje vnuke, se skuša vendar na ta način najraje približevati le mladim dekletom, če pa svojega namena ne doseže, jim zagrozi, da morajo molčati, ker sicer nikjer ne bodo dobile službe, za kar bo že on poskrbel. — Smatramo, da bo ta vest zadostovala, ker bi bili sicer primorani priti prihodnjič s polnim imenom na dan.

Mestne delavce na čisto, kmečke pa v delo. Pri tvrdki Ehrlich Tvgust, tekstilna tovarna v Mariboru, vladajo kaj čudne in nadvse nesocialne razmere. Podjetje odpušča tik pred zimo delavce, stanujoče in vzrasle v mestu, na drugi strani pa istočasno sprejema kmečke sinove, ki sedaj po končanem poljskem delu iščejo delo v mestu. O tem vprašanju se je že večkrat razpravljalo i po časopisih, kakor tudi na delavskih anketah in zborovanjih. Nikakor namreč ne gre, da bi kmečki sinovi in hčerke, katerih eksistenca je za zimo vsaj deloma zasigurana s prodanimi poljskimi pridelki,

odjedli kruh onim, ki so doma iz mesta in ki so naravnost navezani na zaslužek v tovarni. Najbolj žalostno pri celi stvari je še to, da so ti kmečki delavci in delavke vsikdar pripravljani delati za mnogo manjšo mezdo, kakor jo pa predpisuje ali zakon ali pa kolektivna pogodba. S tem seveda zelo škodujejo ostalemu delavstvu, ker pritiskajo na mezde. Mi razumemo, da so delodajalcem cenene delovne moči dobrodošle, vendar pa moramo ugotoviti, da mora imeti mestni delavec brezpogojno prednost pred kmečkim in to radi tega, ker ima slednji mnogo večje možnosti preživljanja na domači grudi, kot pa delavec v mestu, ki nima prav ničesar. Zato apeliramo na omenjeno tvrdko, da naj preneha z dosedanjim prakso ter da naj ne odpušča več po nepotrebnem in brez razlogov delavcev iz mesta. Nujno potrebno bi bilo, da bi tudi naše pristojne oblasti tozadevno okrnile potrebne korake in svrhu zaščite mestnega delavstva. O tej stvari zadnja beseda še ni spregovorjena.

Sezonski delavci se vračajo. Iz Nemčije se vračajo novi transporti sezonskih delavcev iz Prekmurja in drugih krajev.

Bivše pokopališče na Tezemu, ki ga je mestna stolna župnija že pred vojno kupila in začela uporabljati, a ga je pozneje opustila, bi radi spet obnovili. Temu se upirajo nekateri teženčani.

Najhladnejše mesto. Včerajšnje uradno vremensko poročilo javlja, da je imel Maribor na praznik najnižjo temperaturo, 5 stopinj pod ničlo v celi državi. V Švici pa so že imeli dež in sneg in izgleda, da ga bomo od tam dobili tudi v naše kraje.

Umetniška razstava slik mariborskih slikarjev se vrši od 8. do 24. decembra v beli dvorani sokolskega doma (»Union«). Vsak posestnik prejme vstopnico s številko, ki se bodo ob zaključku razstave izžrebale in dobi srečni dobitnik lepo umetniško sliko z razstave. Na ta način bodo tudi nepremožni lahko okrasili svoja stanovanja s pravimi umetninami.

Dvajsetletnica Cankarjeve smrti pripravljajo mariborsko gledališče. Ob tej priliki bo uprizorjena predstava »Kralj na Betajnovi«. Opozorjamo na to predstavo vse delavstvo in toplotno priporočamo, da si jo vsak kdor le more udeleži.

Vprašanje tržnice

O tem vprašanju se je že mnogo govorilo in mnogo črnila prelilo in se ga bo še, vendar še danes nihče ne ve, kako bo izpadlo. Še pri mestni občini si menda niso na jasnem, kje in kakšna bo tržnica. Le v enem si je vsa javnost edina, da je tržnica nujno potrebna. Slišali so se mnogi predlogi: Tavčarjevo posestvo v Kopališki ulici, kompleks v Židovskih ulici, staro bogoslovje na Glavnem trgu in končno predlog mestne občine, dravska vojašnica. Odločujoče bo pri tem to-le: da bi bila tržnica v središču mesta, da bi se mogla praktično in higiensko izgraditi in da bi bila zgrajena poceni. Prva dva predloga po našem mnenju ne prideta v poštev, ker gre za odkup dragih objektov in zemljišč, kar bi stvar znatno podražilo, tretji predlog, bogoslovje, tudi ni priporočljiv. Stave same ne kaže podirati, ker bi s tem bila skvarjena harmonična celota tega dela Glavnega trga, a prezidavanje bi stalo več kot nova stavba in še bi stvar ne bila kakor bi morala biti. Ostaja še Dravska vojašnica. Mnogim je ta projekt nesimpatičen, ker si ne morejo predstavljati, da bi se dalo na tisti podrtiji res kaj dostojnega zgraditi in pa da leži preveč od rok. Vendar ta projekt ni tako napačen. Odpadla bi milijonska kupnina za stavbišče, stroški za podiranje bi bili vsekakor mnogo nižji kakor pa, če bi se moralo zemljišče kupiti. Prostor je dovolj velik za tržnico, ki jo Maribor potrebuje, ki je tudi v centru, komaj nekaj korakov od Glavnega trga. Z razširitvijo Langusove ulice bi se napravil tudi primeren dohod, da ne bi bil oviran promet. Dovožni cest je tu dovolj: s Koroske ceste, z Vodnikovega trga, po Vojašniški ulici, a z ureditvijo Nabrežja ob Dravi, bi dobili mesarji direkten dovoz iz klavnice, ne da bi jim bilo treba preko Tattenbachove ulice in Glavnega trga. Tržnica bi se dala izgraditi v obsežnih terasah, podobno kakor je zagrebška na Dolcu, z direktno kanalizacijo v Dravo. Dovož bi bil mogoč tako z Vojašniškega trga, kakor s Pristana, ne da bi bil s tem promet na Glavnem trgu obremenjen. Kakor pa izgleda, so ti načrti še muzika bodočnosti. Nek gospod na občini se je izrazil, da bi tržnica na prostoru Dravske vojašnice stala okrog 20 milijonov, kar pa se nam zdi vsekakor predrago, če se ni morda pri tem računalo tudi z odkupninami zemljišč in stavb potrebnih za razširitev Langusove in Vojašniške ulice, kakor tudi izgraditve Obrežne ceste od Pristana do železniškega mostu. A na to bi se še lahko nekaj let počakalo, da bi le tržnica bila pod streho. V to svrhu naj se najame dolgoročno posojilo, ki bi se tekom let amortiziralo, saj bo tržnica služila mnogim bodočim pokolenjem. Nekaj bo vsekakor treba napraviti. Mar se namerava še naprej tako, kakor je bilo do sedaj?

Sliši se, da se hoče občinska uprava izogniti temu vprašanju na ta način, da bo zgradila v Strossmajerjevem drevoredu nad me-

sarskimi stopnicami strehe. Nekdo je tudi predlagal, naj bi se razdelilo mesarje na več skupin: nekaj naj bi jih ostalo v Strossmajerjevi ulici, nekaj naj bi jih šlo na Glavni trg, nekaj na Trg Svobode, nekaj pa na Kralja Petra trg. Mesarji gotovo s tem ne bodo zadovoljni, potem bi hoteli vsi nazaj na Glavni trg, kjer pa za živilski trg res ni več prostora. Najmanj pa bi hotel kdo na Trg Kralja Petra, ker bi tam ostal praznih rok: gospodinjice, ki pridejo do tega trga, bi šle še tistih nekaj korakov preko mosta, ker rabijo še drugih reči ne samo meso. Tudi če bi se k vsakemu mesarju postavila še stojnica s peteršiljem in salato, bi s tem še ne bilo dosti pomagano, ker gospodinjice rabijo še mnogokaj drugega in gredo tja, kjer je večja izbira.

Maribor še ni tako veliko mesto, da bi se moral trg deliti, poskusi, ki so se v tem pravcu napravili, so propadli. Na periferiji ni bilo ne prodajalcev ne kupcev. Ista usoda bo najbrže zadela tudi nameravano tržnico v Studencih. Prodajalci bodo šli tja, kjer bodo imeli več izgledov, da bodo prodali, kupci pa tudi tja, kjer bodo imeli večjo izbiro. To je dejstvo in s tem dejstvom se bo še mariborski tržni center lahko dolgo koristil, zato bi bilo nevhvalno, da bi puščali prodajalce na trgu še dalje zmrzovati v dežju in snegu, poleti pa pod pekočim solncem, ki kvari razstavljeni živila, kakor tudi kupujoče občinstvo, ki se mora drenjati med mokrimi stojnicami in do gležnjev gaziti po blatu. Z malo uvidenosti in dobre volje bi se s skupnimi žrtvami dalo to vprašanje spraviti z mrtve točke v korist skupnosti. Osebnih interesov bi tu ne smeli igrati nobene vloge.

Ivan Kravos, Maribor

Aleksandrova cesta 13
priporoča: ročne torbice, aktovke, denarnice, nahrbtnike itd. kot zelo praktična

Božična darila

Pletene jopice

perilo, nogavice, rokavice za ženske, moške in otroke dobite najcenejše v novi trgovini

Vida, Maribor

Koroška cesta štev. 10

Iz Češkoslovaške

»Von s Čehouni!« Češki listi so pod pritiskom cenzure dolgo molčali na slovaško gonjo proti Čehom, ki je izzvenela na vseh shodih in tudi v njihovih časopisih z znanim klicom: »Von s Čehouni!« Te dni pa so češki listi vendarle stopili iz rezerve in odločno posvarili Slovače, češ, da nadaljevanje sovraštva med obema narodoma ne bi bila samo tragedija Čehov...

Prvi predsednik Podkarpatske vlade Brody se nahaja še vedno v zaporih, ker je obtožen veleizdaje. Brody je pristaš Hlinkove stranke.

Ludvik Pik v Plznu odhaja. Vsled novo nastalih političnih razmer je nastopil socialdemokratski župan s. Ludvik Pik, ki je tudi poslanec v Plznu, daljši dopust. Časopisi poročajo, da je s. Ludvik Pik med Čehi edini, ki je bil izvoljen za poslanca že l. 1907., ko so v Avstriji prvič volili po splošni, enaki in tajni volilni pravici. S. Pik uživa v Plznu splošne simpatije tudi pri drugih strankah in je ogromno storil za napredek mesta Plzna, kjer je županovalec že od prevrata naprej.

Bat'a gradi papirno tovarno. Vsled odstopljenih ozemelj manjka Češkoslovaški tovarnen papirja. Češkoslovaška se je morala vsled tega pogoditi z nemškimi papirnatimi karteli, da jim bodo dobavili za bližnje 3 mesece 3800 vagonov papirnatih izdelkov. — Tvrdka Bat'a se je sedaj odločila, da bo gradila lastno papirno tovarno, ki pa bo v glavnem izdelovala za izvoz.

Novi nemiri v Palestini

Kakor poročajo listi, je prišlo v Haifi do novih krvavih spopadov med Arabci in oddelkom angleške vojske in so bili pri tej priliki ubiti 4 Arabci, 19 pa jih je bilo ranjenih. V nekaterih drugih krajih so se spopadli Arabci in židje, kjer je pravtako moralo posredovati vojaštvo.

Angleška vlada namerava sklicati palestinsko konferenco, katere naj bi se udeležili predstavniki židov in Arabcev v svrhu ureditve palestinskega problema.

Požrtvovalni zbiralec:

Zelo lepo je od vas, da zbirate za zimsko pomoč. Za koga pa zbirate? Za sebe.

Posteljno perje

od Din 8.— naprej, kemično očiščeno se dobi pri „Luna“ samo Glavni trg 24

2500 Din potrebujete, da zaslužite 1000 Din mesečno doma. — Postranski zašlužek. Dopisi „Anos“, Maribor, Orožnova 6.

Iz lastne pletarne

damske jopce od Din 25.— naprej
moške „ od Din 35.— „
otroške „ od Din 12.— „
tudi po meri tekom 6 ur po najnovejših modelih in barvah izdeluje

„Luna“ samo Glavni trg 24

KONFEKCIJA

JAKOB LAH

Maribor, Glavni trg 2

ZA ZIMO
en par dobrih

„KARO“ čevljev

20.000.000 LJUDI JE POKOSILA GRIPA V TREH ZAPOREDNIH VALOVIH

Gripa, angina in revmatizem prihaja od prehlada nog. Ko se je gripa prvič pojavila v Ameriki in Kitajski, od koder je po tem prenešana v Francosko in celo Evropo, mobiliziran je bil ves zdravniški aparat da se to zlo prepreči. Ljudstvo teh zemelj je gripa stala milione.

Namesto da bolehatе in zapravljate denar za zdravljenje in zdravila, pametnejše je da bolezen v pravem času preprečite. Gotovo jo boste preprečili, ako si pravočasno preskrbite toplo in nepremočljivo zimsko obutev.

**NAŠA OBUTEV IZ USNJA IN GUME OHRANILA
VAM BO ZDRAVLJE IN PRIHRANILA DENAR**

Maček Marko lisec stari
deci Vaši veselje pravi.

V nebotičniku dvigala
upravljam jaz,
saj to ni šala.

ZORA

Trajne in močne nogavice
iz egipatskega bombaža,
stanejo Din 9'.

Čevljički na vezavo izdelani iz
lakirane gume z močnim gumi-
jastim podplatom. Ne prepuš-
čajo vode in stanejo samo Din
15' 19' in 25'.

Tople domače copate za otroke,
izdelane iz volnenega dubla z
usnjenim podplatom in toplim
medpodplatom. Okrašeni so z
bogatom čopkom. Stanejo samo
Din 25'.

Visoki otroški čevlji iz mehkega
rjavega usnja. Njihova široka
oblika vstreza higijenskim za-
htevam obutve za majhne otroke.

Ženske galoše s široko peto, v
katero dobro sede vsak čevlj.
Podaljšani okrasni jezik varuje
nogavice pred dežjem in blatom.

Tople copate z usnjenim podplatom in
filcom. Obrobijene svilo in okrašene
z lepo kokardo. Potrebne vsaki gos-
podinji.

V teh čevljih udobnega kroja se počuti
Vaša noga prav prijetno. Izdelani so
iz črnega diftina z apartnim okrasom
iz laka.

Celogumijasti ženski čevlji za sneg,
s toplo flanelasto podlogo in srednje
peto. Okrašene so z okusnim baržu-
nastim ovratnikom.

Praktični ženski čevlji na vezavo iz
rjavega ali črnega boksa z usnjenim
podplatom in usnjeno peto.

4055-64609

Lahki pa vendar topli čevlji iz črnega sukna,
okrašeni z krimerjem in lakasto kapico. Za-
penjajo se z zaponko.

98157-660

Moške galoše potrebne vsakemu gospodu,
ako hoče varovati dom pred snegom in
blatom, svoje noge pa pred mrazom in
vlago. Pojačane so v pregibu pa tudi pod-
plat je pojačen.

1937-68822

Poglejte si elegantne čevlje za uradnika,
trgovca in ohrtnika, izdelane iz boksa in
neraztrljivim podplatom. Prodajemo jih v
črni in rjavi barvi za prav tako sniženo
ceno po Din 79'.

3939-64721

Solidni, enostavni in elegantni špičasti čevlji
izdelani iz dobrega boksa z usnjenimi pod-
plati in usnjeno peto. Spadajo v skupino
naših najboljših čevljev „Naš ponos“.

3967-68822

Moški čevlji iz boksa z usnjenimi notranjki
in z močnim nepromočljivim in neraztrgli-
vim gumijastim podplatom. Vsled svoje
trpežnosti ti čevlji prenesejo vsak štrpaci, a
po svoji obliki lahko nadomeščajo praznične
čevlje.

K VSAKEM PARU OBUTVE IMAMO ODGOVARAJOČE NOGAVICE

K elegantni obutvi kupite naše fine nogavice, izdelane iz najboljšega flora in svile.

MOŠKE:	ŽENSKE:	OTROŠKE:
Ekonom . . . Din 7'.	Domačica . . . Din 6'.	Deran . . . Din 4' 5' 6' 7'.
Češljane . . . Din 7'.	Zora . . . Din 9'.	Triglav . . . Din 7' 8' 9' 10'.
Velington . . . Din 15'.	Flora . . . Din 15'.	Sibirac . . . Din 7' 9' 10'.
	Tatjana . . . Din 29'.	

Bata